

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izplača vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine, — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroska cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglaše primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprti reklamacije so poštnine proste.

Praznik sv. Mihaela,

zmagovitega vodnika dobrih angeljev in mogočnega zavetnika sv. kat. cerkve, je ob enem god eksc. prenzvišenega g. knezoškofa, našega za čast božjo in zveličanje škoftjanov neutrudno delavnega nadpastirja. Dne 20. septembra t. l. so dopolnili šestdeset let o leto svojega življenja. V 21. letih njihovega modrega škofovjanja se je mogočno dvignilo versko-socijalno življenje v Škoftiji. Večinoma po njihovi iniciativi in skrbi je nastalo 25 novih cerkev, med njimi prekrasna bazilika Matere milosti v Mariboru in v sedanjih dneh velikanska triladna in dvastolpna župnijska cerkev v Rajhenburgu, kateri na korist se pravkar mudijo na Francoskem, da v Lurdru in Paray le Monial blagoslovijo za njih odločene kipe lurske Marije, presv. Srca Jezusovega in sv. Jožefa. Koliko so storili prevzeti za olepšavo stolnice in drugih cerkev v Škoftiji, za dijaško semenišče, za knezoškofijsko bogoslovje, za uboge dijake, za šolske sestre — ogromne svote, katere so žrtvovali za dobrodelne naprave, so zapisane v knjigi življenja. Z vpenljavo večne molitve, s sinodami in z mnogoštevilnimi slovstvenimi deli so si postavili monumentum aere perennius, spomenik, ki ga čas ne bo mogel razrušiti. Žgodovinskega pomena za Škoftijo je tudi povisjanje konjiške nadžupnije v arhidiakonijo.

Zdaj na svetih krajinah na Francoskem za nas molijo: v Curihu, kamor so dospeli na potovanju v Lurd dne 20. septembra zvezder, so na dan sv. apostola Matevža v cerkvi naše ljube Gospe pri oltarju sv. Nikolaja de Flue maševali za svoje škoftjanje. Razen te cerkve so obiskali cerkev sv. Antona. Dne 23. septembra so maševali v Lyonu v Marijini cerkvi Fourviere (Forum vetus), katero so sezidali Lyončani v zahvalo, da leta 1870 nemške čete niso prodrele do njihovega mesta, in katera je najkrasnejše Marijino svetišče na Francoskem. Popoldne istega dne so se odpeljali v Ars na grob zveličanega župnika Janeza Vianney. Pokazalo se jim je med drugim srce zveličanca, ki je nestroheno že 51 let, in katero kažejo le Škoftom. Dne 24. septembra so odrinili iz Lyona dalje proti Lurdru, kjer so dne 26. septembra ob 10. uri predpoldne v čudoviti votlini blagoslovili omenjena kipa lurske Matere božje in sv. Jožefa.

Mi prosimo Boga, naj nam jih obvaruje še leta in leta, naj jih krepi in tolaži v težavah Škofovskih služb in naj obilo blagoslavljaj vse njihovo delovanje! Po vsej Škoftiji se je opravljala danes slovenska služba božja za nadpastirja in vsem nam iz srca prihaja cerkvena molitev: O Bog, pastor in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika našega Škofa Mihaila, ki si jih pastirja naše lavantinske Škoftije postavil; dodeli jim, da tistim, čež katere so postavljeni, z besedo in dejanjem k dobremu služijo in tako s čredo, ki jim je izročena, dosegajo večno življenje!

Resna beseda.

Povdarjalo se je že večkrat in izkušnja to potruje, da zmaga katoliška stranka ob volitvah najlaže tam, kjer je katoliška časopisje dobro razširjeno. Občinske volitve v naši deželi, kjer so se vrstile zadnjem času, so počitno dokazale, da je naša stranka sijajno zmagala po občinah, kjer so v velikem številu razširjeni naši listi. Kdor hoče katoliški stvari najbolj koristiti, naj razširja in utrije katoliško časopisje med ljudstvom. To je dandasne najboljše orozje zoper liberalizem. Naj navedemo v tem oziru odlomek iz govora P. Kolba na zadnjem avstrijskem katoliškem shodu v Inomostu:

„Liberalno časopisje je najhujši kvarljivec vsega krščanstva. Časopisje vodi javno mnenje, ljudsko vest, državniki, vlade, parlamenti, zakonodajni zbori, vse krivi svoj hrbet pod bičem in kupljenim peresom neznanih skritih liberalnih časnikarjev. Vsak dan novo ve zmore, nov zasmeh, ki se zajeda kakor strup v ljudsko dušo. Vsa nadarjenost in ves talent podlega skoraj v tem boju, kjer kupljena peresa z lažjo, zvestoto, hinavščino trgajo vsak značaj. Slučaj Ferrer

in Barcelona nam kažejo, kam more privesti Avstrijo in revolucija in največji zločini so sad takoj časopisja. Če hočemo to silo zatreći, potem je treba najprej, da se katoliška javnost z drugačno vstajnostjo in pogumnoščjo loti tega dela, kakor se ga je prijela do sedaj. Treba je neumorne agitacije od hiše do hiše, od občine do občine za katoliško časopisje. Katoliški časopis je baklja, ki sveti v to temo laži, zmot, hinavščine, ki jo nad nami razgrinja liberalno, laži polno časopisje. Vse žrtve, vsi zavodi, vse šole, ves trud je zaman brez uplivnega katoliškega časopisja.“

Naj bi si to resno besedo zapomnili vsi, ki se bojujejo za zmago dobre stvari! V katoliškem časopisu je naša zmaga! — „Naš Dom“, „Slovenski Gospodar“ in „Straža“ naj najdejo pot v vsako slovensko hišo!

Cenjenim naročnikom.

Pred dobrim mesecem smo poslali vsem naročnikom, ki še niso plačali naročnine, izkaz, koliko nam še dolgujejo za list. Prosili smo jih ob enem tudi, da naročnino prej ko mogoče pošljejo, ker bi jim morali drugačno list ustaviti. Mnogi naročniki so res storili svojo dolžnost, a veliko jih še dolguje naročnino. Zato tiste naročnike, ki še svoje dolžnosti niso izpolnili, zopet opozarjam in prosimo, naj takoj zaostalo naročnino plačajo, ker drugačno lista ne dobijo več. Pri prihodnji številki, ki bo izšla dne 6. oktobra, bodo imeli tisti naročniki, ki še naročnine niso plačali do konca lanskega leta, na ovitku velik rdeč križ, in ta številka bo zadnja, ki jo bodo dobili, ako ne plačajo.

UPRAVNIŠTVO.

Deželni zbor.

Tudi v četrtkovi seji dne 22. t. m. ni prišlo do razprave o dnevnem redu, ker Nemci še vedno nočejo nič vedeti o slovenskih zahtevah. Prečital se je vsled tega samo utok.

V tej seji so stavili poslanci S. K. Z. naslednje predloge:

Poslanci dr. Verstovsek, Pišek in Kov. so stavili predlog za podporo po toči oškodovanim posestnikom v Št. Ilju pod Turjakom in Mislinji v slovenjegraškem okraju.

Poslanec Roškar je vložil obširno interpelacijo na c. kr. namestnika in deželnega odbora, s katero zahteva izvršitev sklepa deželnega zabora z dne 9. novembra 1908. Ta sklep vsebuje olajšave za pridobitev koncesije za izvajanje zidarskih, tesarskih, kamnoseških in studeničarskih del na deželi. V slučaju, da c. kr. namestnika v interpelaciji z vso odločnostjo izraženi zahtevi ugodi, potem bode nasilno zasledovanje naših rokodelcev od strani oblasti zelo omejeno, če ne celo odpravljeno.

Poslanec Vrečko je vložil predlog za podporo po toči poškodovanim prebivalcem v Šmarskem okraju.

Poslanca Vrečko in dr. Korošec sta vložila predlog za podporo po toči poškodovanim v rogaškem okraju.

Nemcem se vendar-le oglaša slaba vest. Zato so se odločili, da se ta teden pogajajo s slovenskimi poslanci. Pogajanj se udeležujejo v imenu klubu od-

bornik Robič, dr. Korošec in dr. Benkovič. Mi popolnoma zaupamo svojim poslancem, ker vemo, da jim je pri srcu le blagor naroda, vsled tega jih bomo tudti v njihovem boju podpirali. Boj velja pravicam in zahtevam našega ljudstva, in kdor je z ljudstvom, je sedaj tudi z našimi poslanci. Pogajanja Nemcov z našimi poslanci nam dokazujojo, kako neresnične so bile zadnji čas vse štajercijanske trditve, ki so hotele vedeti, da se cedi našemu narodu iz Gradca same med in mleko.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 23. septembra: V torek je prišel na Dunaj nemški cesar in je v Schönbrunu gost našega cesarja. Sprejem je bil sijajen. — Naš zunanj minister Aehrenthal obišče koncem tega meseca v Turinu laškega zunanjega ministra. Potem obišče laškega kralja v Racconigi in mu prinese lastnoročno pismo našega cesarja. — Delegacije bodo sklicane na dan 12. oktobra na Dunaj.

Dne 24. septembra: Poleg že zadnjič nazznjenih deželnih zborov so sklicani še slednji: kranjski, goriški in istrski na dan 5. oktobra, moravskega na dan 28. septembra, češki 30. septembra, dalmatinski 3. oktobra, tirolski 14. oktobra. — V New Yorku so odkrili zaroto, ki je imela namen, pahniti s prestola sedanjega japonskega cesarja. Krive so zaprli. — V Lizboni na Portugalskem so zasledili veliko bombno zalogo 171 dinamitnih bomb. Revolucionarji so nameravali s streh metati bombe na kralju zveste vojaške čete. Z revolucionarji so baje zvezani tudi nekateri častniki. Zarote proti kralju dolže republikane.

Dne 25. septembra: Cesar se je podal včeraj v Marijino Celje, od koder se je povrnil zvezcer v Schönbrun. — Ogrska vlada je sklenila, da prepusti za delegacije Košutovi stranki 4, Justhovi 3, Hrvatom 4, ljudski stranki pa en mandat, tako, da bo znašala vladna večina 48 glasov. — Rumunija organizira v Dobridži nov 15. armadni zbor z mrzlično naglico. Naglaša se, da se Rumunci boje, da bi v slučaju kakih balkanskih zmed zasedli Bolgari Dobridžo.

Dne 26. septembra: Radi delegacij se tekom teden vrši zopet skupni ministrski svet. — Iz Madrixa v Španiji poročajo, da je padec ministrskega predsednika Canaleja neizogiven, in to radi katoliškega protestnega gibanja. Canalejev naslednik bo skoraj gotovo grof Romanones. — Cesar je sprejel danes ogrskega ministrskega predsednika Khuena v avdijenci.

Kolera.

Kolera se v Mohaču na Ogrskem grozno hitro širi. Zbolele so zopet štiri osebe, dve pa umrli. Oblasti so brez moči. V Mohač so odposlali kavalerijo, da zastraži kraj. Oblasti so storile vse, da bi ljudje ne pili vode iz zakužene Donave in iz zakuženih vodnjakov. Ljudje skrivajo bolnike, zato preiskujejo vse hiše.

Iz Ogrske se je zanesla kolera tudi že na Hrvaško. V Vukovaru je umrl na azijatski koleri kočija Knežek. Vlada je obvestila takoj brzjavno oblasti, da ukrenejo potrebno, da se bolezni ne razširi, ter je izdala obširne odredbe za celo Hrvaško. Drugi dan po Knežekovi smrti pa je obolelo v Vukovaru 11letno dekle Terezija Fabri, ki je stanovala v isti hiši, kot Knežek. Dognalo se je, da sta Knežek in Fabri pila vodo z Donave, ki je okužena s kolernimi bacili. Na koleri je umrla v Vukovaru tudi Eva Valeri, soprga poštarja. Iz Dalja poročajo, da je tudi tam en slučaj kolere.

Na Dunaju je umrl pomorščak donavske parobrodne družbe, Štefan Bogdan, na koleri. Več oseb, o katerih se sumi, da so na koleri obolele, so prepeljali v Franc Jožefovo bolnišnico.

V Budimpešti je umrl na znakih kolere en delavec, ki je došel iz dežele. Dva druga, ki sta obolela na znakih kolere, sta bila prenešena v bolnišnico. V Mohaču sta umrli dve osebi na koleri. Skupno se

je dognalo 36 slučajev kolere, od katerih jih je 18 umrlo. Komisija za kužne bolezni v Mohaču se pričuje, da je ljudstvo jako malomarno v izvršitvi zdravstvenih ukrepov. Razširil se je tudi glas, da zdravniki zastrupljajo ljudstvo. Dogodi se pogoste, da se novi slučaji bolezni niti ne prijavijo. Po cerkvah pridigajo duhovniki s prižnice o nevarnosti te bolezni ter opozarjajo ljudstvo na zdravstvene predpise.

V Belgradu so dognali na nekem potniku iz Ogrske prvi slučaj kolere.

Iz Italije poročajo, da je v Apuliji v nedeljo na novo obolelo 16 oseb, umrle so pa 4 osebe.

Za Puglij je dovolil italijanski kralj iz državnih sredstev izvanredni znesek 1.000.000 lir za pomoč prizadetim. V zadnjih 24 urah se je dognalo 18 novih slučajev, od teh 4 s smrtnim izidom.

V Carigradu je obolelo dosedaj na koleri 13 oseb. V zadnjem času so oboleli trije pomorščaki vojne mornarice. — V Trapezuntu na Turškem je obolelo v soboto 17 oseb na koleri in 12 umrlo. V nedeljo je obolelo 16 oseb, 7 pa umrlo. Več slučajev se je pripečilo v kaznilnicu.

Mariborsko okrajno glavarstvo je naročilo vsem občinskim predstojništvom, da odredijo takoj naslednje in da vestno izvršujejo pod osebno odgovornostjo:

1. Na najnatančnejši način je izvrševati veljavne ukaze (predpise) o zglašanju in policiji zastranjujev glede vseh, v občinskem ozemlju nahajajočih se gostilnic in stanovišč (prenočišč) za tuje; vse one osebe, katere dojdejo iz kolero-sumnih krajev, mora preiskati občinski zdravnik in se morajo v prvih petih dneh po njih dohodu glede njihovega zdravstvenega stanja zdravniško nadzorovati. Ako se opazijo pri tem sumni znaki bolezni, se morajo bolniki takoj, in sicer še pred dohodom uradnega zdravnika, na primeren način osamiti. Občina mora o vsakem takšnem dogodku nemudoma najkrajšim potom, ali brzajočno ali po brzem selu obvestiti c. kr. okrajno glavarstvo, na kar se bode brez odlašanja odposlat uradni zdravnik, da natančno preiše slučaj.

2. Na primeren način je skrbeti, da se pripravijo v občini nahajajoče se osamnice, oziroma zasilni osamni prostori. Ako je potreba, se morajo takoj uporabljati; zagotoviti pa si je tudi potrebne postelje in predmete v strežbo bolnikom. Vse občine imajo nadalje dolžnost, takoj izpolniti svoja razkuževalna (desinfekcijska) sredstva do predpisane mere, pri tem se posebno opozarja na nabavo nevgašenega (živega) apna kot cenega in za kmetijske razmere posebno pravrnega razkuževalnega sredstva. Morebitne parne razkuževalne pristroje je preskusiti glede njihove stvoritve (funkcionaliranja), če treba, jih postaviti takoj v dober stan in najnatančneje poučiti opravnike, kateri jim strežejo. Končno morajo preskrbeti občine sposobne skrbnike in strežnike za službo v osamnica.

Razne novice.

* **Duhovska vest.** Č. g. Franc Strmšek, kaplan v Ptiju, je prestavljen v Št. Vid na Planini.

* **Imenovanje.** Cesar je imenoval veleč. g. kanonika Jožeta Majcenja v Mariboru članom deželnega šolskega sveta za Štajersko.

* **Umrli.** je dne 25. t. m. v duhovniškem domu v Gradcu č. g. Josip Markovič, duhovnik v pokoju. Rjen je bil dne 5. februarja 1847 pri Sv. Trojici v Sl. goricah. — N. v m. p.!

* **Jeruzalemski romarji** so se vrnili v sredo zopet domov. Bilo jih je nad 500. Udeleženec romanja, znan slovenski pisatelj, nam je obljudil za prih. številke podlistek, v katerem bo opisoval svoje vtise in spomine z romanja.

* **Naš cesar** v Marijinem Celju. Minolo soboto je bil naš cesar v Marijinem Celju. Ob dohodu ga je pozdravil marijoceljski župan Rögl. Cesar mu je odgovoril tako-le: „Veseli me, ker po dolgem času vidim zopet Marijino Celje, da se prepričam, kako lepo je napredoval ta krasen kraj. Marijoceljsko prebivalstvo kaže največje versko in patriotsko mišljene, ker sprejema gostoljubivo romarje monarhije in ne dela med njimi razločka v narodnem oziru. Naj bi vse tu govorjene molitve našle pot k Vsemogočnemu. Zahvaljujem se za prisrčen sprejem in za izraze glede na lojalnost in udanost.“ — Cesarjev govor je velepomemben v dveh ozirih. Romanje sivolasega našega vladarja nam kaže vzor moža, vzornega katoličana. Njegov govor je pa tudi pomemben v političnem oziru. Pravicoljubje nasproti vsem avstrijskim narodom odmeva iz vladarjevega govora. Vladarjeve besede so tem več vredne, ker so bile izgovorjene na Štajerskem, kjer ne priznavajo Nemci Slovencem nobenih pravic. Cesar je s svojo pohtavo Marijoceljanov za njihovo gostoljubnost ostro obsodil negostoljubnost in narodno nasilstvo Nemcev napram Slovencem.

* **Gospodinjska šola** v Repnjah na Gorenjskem. Na deželnim kmetijski gospodinjski šoli v Repnjah se prične zimski tečaj dne 15. oktobra in bo trajal do 15. aprila 1911. Gojenke se poučujejo v Šivanju, pranju, kuhanju itd., sploh v vsem, kar rabi umna gospodinja. Sprejemajo se dekleta iz cele Kranjske in tudi iz sosednjih dežel. Pismene prošnje in tozadevna vprašanja naj se pošljajo do 10. oktobra 1910 na svodnji naslov. Priloženo naj bude šolsko in zdravniško izpričevalo. Ker je kraj izredno zdrav in miren in so gojenke tudi v dušnem oziru z vsem preskrbljene, je upati, da se oglasti dovolj gojenk za ta te-

čaj. — Vodstvo deželne kmetijske gosp. šole v Repnjah, p. Vodice na Kranjskem.

* **Novi deželno-brambovski polki.** Cesar je z najvišjo odločbo z dne 17. septembra potrdil, da se sestavijo posebni deželno-brambovski vojaški polki, in sicer iz sedanjega deželno-brambovskoga polka št. 4 v Celovcu in št. 27 v Ljubljani, in dalje posamezne gorske strojno-puškine skupine v Tridentu št. I., v Bolcanu št. II., in v Innichenu št. III. Celovški polk bo sestavljen iz dveh bataljonov, in sicer bo imel 1 bataljon 5 kompanij, drugi bataljon pa 4 kompanije. Ljubljanski deželno-brambovski gorski polk pa bo sestavljen iz enega bataljona, močnega 4 kompanije in dveh bataljonov po 3 kompanije. Vsakemu bataljonu je dodeljen poleg tega še oddelek strojnih pušk.

* **Delovna razmerja** za domače steklarje in steklarnici v Gebedži pri Varni. Glasom poročila c. kr. poslanstva (konzulata) v Varni (na Bolgarskem) je v vasi Gebedži pri Varni pred kraljim tvrdka Freses, Meschulam in drug. jela obrtovati v steklarnici, za katero so se bili najeli večinoma avstrijski in ogrski steklarji, ne da bi bili poprej sklenili trden, vse logo delovne pogodbe vrejajoč dogovor. Ker pa so delodajniki netočno in kakor trdijo delavci, tudi nekulantno izplačevali, je prišlo do razprtja in so morali delavci, ki so bili vsled predplačil zelo zadolženi, ostaviti službeno razmerje in so prišli tako v hudo bedo (stisko). Da se zabranijo izgredi, so se morali odposlati nazaj v domovino. Ker so se takšni prizori v istem podjetju, ki je bilo poprej v drugih rokah, že večkrat dogodilo, in ker se more domnevati, da bode navedena steklarna zopet skušala pridobiti potrebne steklarje iz monarhije, se zazdi okrajnemu glavarstvu domačim steklarjem nujno nasvetovati (priporočiti), da ne sprejmo nikakšnega dela v tej steklarni brez trdnih pismenih dogоворov (pogodb).

* **Ustanova za slepce.** Od Ivan vitezza pl. Ebenau-a ustanove za slepce se oddasta nadarbini (prebendi), vsaka letnih 200 K z dnem 1. julija 1910 l. počeniš. — Pravico do te ustanove imajo slepci obojega spola, osobito taki, ki so vrh tega bolehn ali jaka starci. — Prosilec, oziroma prosilke za te nadarbini vložiti imajo svoje s krstnim listom, z od kakega državnega (uradnega) zdravnika izdanim ali potrjenim zdravniškim spričevalom, z zakonitim ubožnim listom ter z dokazom o domovinstvu v kaki občini na Štajerskem (domovnico) in morebitnimi drugimi vrednost in uboštvo proslilčevu dokazuječimi prilogami opremljene prošnje do 15. oktobra 1910 pri c. kr. štajerskem namestništvu v Gradcu.

Uvoz živine iz Hrvatske in Ogrske v Avstrijo meseca junija 1910. Iz službenih statističnih podatkov, ki se objavlja na trgovinskem prometu med Avstrijo in Ogrsko-Hrvatsko, povzamjamemo, da je bil uvoz živine iz Hrvatske in Ogrske v Avstrijo meseca junija t. l. slediči: Rogate živine se je uvozilo 32.716 komadov v vrednosti K 6,940.334; ovac in konj se je uvozilo 8.963 komadov v vrednosti K 114.266; prašičev se je uvozilo 55.443 komadov v vrednosti od K 6,915.904. Letošnji uvoz živine iz Hrvatske in Ogrske v Avstrijo je nasproti lanskemu v istem mesecu narasel: pri rogati živini za 6.378 komadov v vrednosti od K 527.777; pri prašičeh je narasel za 17.448 komadov v vrednosti od K 850.570; nasprotno je padel uvoz koz in ovac za 669 komadov. Od rogate živine uvozilo se je največ volov za klanje in to: 7.098 komadov, od prašičev največ pitanih preko 220 kg in to: 33.658 komadov in nepitanih svinj (preko 10 do 60 kg) 21.361 komadov.

Pristopila je k ljubljanski Zadružni zvezi ormoška posojilnica, ena izmed najstarejših na Spodnjem Štajerskem, osnovana po velezaslužnemu gospnotarju dr. J. Geršaku, ki je bila dosedaj pri celjski Zadružni zvezi. Od gotovih zavratnih faktorjev se jo je hotelo spraviti ob zaupanje, ker ni trobila v liberalni rog.

Novi slov. trg na Spodnjem Štajerskem. Porča se: Delo za povzdrigo slovenske občine Št. Jurij ob Ščavnici v trgu gre vzlje mrzličnemu oviranju krepko naprej. Posilinemci se namreč boje, da bi s povzdrigo Št. Jurja ob Ščavnici v trgu izgubili za vselej up na zmago v gornjeradgonskem okrajnem zastopu. Zato so tudi pri tozadevnem glasovanju v šentjurškem občinskem zastopu nasprotovali, pa niso mogli zmagati. Št. Jurij ob Ščavnici bi bil prvi slovenski trg v — Slovenskih goricah.

* **Narodnost** — komedija. Med starini in mladini se bije boj za prvenstvo, posebno mladini so pravi mojstri v zabavljanju in zmerjanju. Kakor stare babe ali pa majhni študentki, ki se še krokat učijo, stresajo psovke kar iz rokava in so strašno radikalni. Mi glejamo celo otročarjo iz daleka, ker nam je že davno padla mrena izpred oči in pričakujemo konca take narodnostne komedije. Dr. Oražen se sicer še zvija v svojem narodno-radikalnem glasilu, ki sme edino priobčevati inserate Nemcev, in trka na narodna prsa, toda v resnih političnih krogih pa mož, ne glede na malenkostne zmožnosti, po prodaji pivovarne v nemške roke, nima več mesta. Sokoli in ožja, klika mladinov naj svojega starosta, oziroma voditelja nosijo na ramah in povzdigajojo v višave — v boju za narodna načela dr. Oražen v težavah in resnih dnevih brez škode za narod nastopiti ne more in ne sme. To je naše mnenje po naši logiki. Kričanje vse za narod je prazno in brez vidnega vspeha! V Gaberju govori starosta Sokolov za osvojitev mesta Celje, v Ljubljani prodaja podjetja narodnim nasprotnikom, pri davčnih oblastih se prička za slovenski razpravni jezik, nato pa vлага vloge v edino zveličavnem

nemškem jeziku. Pojdite se farbat s takim — narodnim radikalizmom!

* **Ploj pred sodiščem.** V ljubljanski tožbi med starimi in mladimi liberalci je nastopil dne 24. t. m. dr. Ploj pred sodiščem kot priča, kjer je izpovedal pod prisego, da je meštaril med vladino in ljubljanskimi liberalci. V razpravi se je pokazalo v zelo čudni luči tudi postopanje Plojevo proti članu svojega kluba. Ploj je namreč svoječasno obvestil liberalnega voditelja na Kranjskem, dr. Trillerja, da vladina ne potrdi Hribarja za ljubljanskega župana. Plojevo postopanje je nekaj popolnoma novega v parlamentarnih navadah. Hribar je državni poslanec in član dr. Plojevega kluba ter kot tak zastopa v klubu koristi ljubljanskega, zdaj razpuščenega narodno-naprednega občinskega sveta. Hribar je pa tudi načelnik narodno-napredne stranke. Dr. Ploj bi bil moral zato po dosedanjih navadah parlamentarnih korporacij v vsem informirati edino in zgoj tistega poslanca, ki sedi v njegovem klubu in ki je obenem načelnik narodno-napredne stranke. Strankin načelnik je tisti, ki mora imeti vse niti v rokah, ker če jih nima, ni več pravi načelnik, ampak zgoj slavnati mož. Dr. Ploj pa ni postopal tako in je o vsem informiral dr. Tavčarja in dr. Trillerja, ki nista niti člana Plojevega kluba in tudi ne predsednika narodno-napredne stranke. Tako preziranje poslanca in načelnika ne odgovarja parlamentarnim navadam. Vsa stvar ima pa še drugo lice. Saj se je res šlo pri teh informacijah in pogajanji za važno liberalno strankarsko zadevo in se je šlo za osebo poslanca in strankinega načelnika, ki ni znal, kaj da se obravnava o njem samem za njegovim hrbitom, za hrbitom strankinega načelnika samega. Najmanj, kar mora strankin načelnik zahtevati, je pač, da je poučen o vsem dobrem in slabem, kar se tiče stranke. V vsaki disciplinirani stranki bi bilo nemogoče tako postopanje, kakoršno je zavzel v slučaju Hribarjeve nepotrditve in o njegovem nasledniku dvorni svetnik dr. Ploj. — Razprava o tožbi starih in mladih liberalcev v Ljubljani je tudi v krogih, kjer je imel Ploj dosedaj še nekaj zaupanja, dvornemu svetniku mnogo škodovala na ugledu. Tako se uskok, dan za dnevom samega sebe ubija!

* „**Štajerc**“ se trudi na vse mogoče načine, dokazati svojim, ne posebno razvitim čitateljem, da rodi obstrukcija v deželnem zboru marsikatero škodo. Skrbno pa jim prikriva, da se je ravno vsled tega začela obstrukcija, ker se je zanemarjalo Spodnji Štajer. Mi vemo za dobro sredstvo, kako se lahko obstrukcija takoj odpravi. „**Štajerc**“ naj pregovori svoje nemške prijatelje, da se ozirajo v deželnem zboru v polni meri, in ne samo z drobtinicami na Spodnji Štajer, in ko to doseže, isti trenotek je obstrukcija konec. Sedaj pa, ko pride na Spodnji Štajer namesto 5 milijonov, kakor bi bilo pravčno, komaj pol milijona, je edino na mestu boj proti nemški krivični nadvladni. Zato pa živel naši dež. poslanci!

* **IZPRAŠEVANJE VESTI.** Kakor je dvornemu svetniku Ploju na Polenšaku dne 11. t. m. izpräševal posestnik Meško njegovo politično vest, tako sta ta posel oskrbela dne 18. t. m. pri Veliki Nedelji g. kaplan Štuhec in g. Kozar. Shod sploh ni bil dobro obiskan, kakor je to povdarij celo predsednik shoda, liberalni advokat iz Ormoža, dr. Sernek. — Plojev govor je bil brezbarven, brez jasnih mnenj in določenih ciljev. To je že tako Plojeva navada, samo da se panajo poslušalci; da se mu nazadnje ploska, pa konča z besedami: „Bog živi našega slovenskega kmeta!“ Kako mrtev je bil ves njegov govor, dokaže najbolj to, da so se dolgočasili ne le poslušalci, ampak se je zehalo celo predsedniku dr. Serneku. Na prav fin način je g. Jožef Kozar poučil dr. Ploja, da on drugače govori, nego stori. G. kaplan Štuhec je s svojimi vprašanji in izvajanjem vzbudil vsaj nekaj življenja. Shod se je končal brez zaupnice dr. Ploju in sploh brez vsake resolucije; torej se ne more govor spod hofrat ponosati z nobenim uspehom. Može so začeli odhajati že pred zaključkom. Tedaj je pa Ploj mimo vskliknil za njimi: „E, ostanite še malo! a možje so rekle: „Imamo zadost!“, in šli so.

* **ZMEŠANI LIBERALCI.** Naši liberalci so zaradi boja naših poslancev v deželnem zboru sila zmešani. Dobro jim je znano, da je bil boj potreben, ker se gre za ljudske pravice in zahteve, na drugi strani pa jim de hudo težko, da bi pohvalili naše poslance. Zato se lovijo na vse strani. Zadnjo nedeljo so imeli tri shode, dr. Kukovec v Središču, Spindler v Kostrivnici in Lesničar v Trbovljah; drugi liberalci niso hoteli več na shode, ker odkrito priznavajo opravičenost slovenskega odpora v Gradcu. In še trije govorniki liberalne stranke niso soglašali v svojih izvajanjih. Najbolj jo je pogodil seveda general dr. Kukovec, ki je izvajal, da slovenski narod z ozirom na domnevno nevarnost za katoličanstvo ni voljan odobravati obstrukcije, za katero morajo po dr. Kukovčevem in „Štajerčevem“ mnenju Slovenci plačati stroške. Spindler v Kostrivnici pa je bil mnenja, če se je že z obstrukcijo pričelo, se mora boj tudi častno izvojevati, in bilo bi nedopustljivo, ko bi poslanci popustili. A Lesničar v Trbovljah je bii mnenja, da nas Slovence sedaj prehudo tlaci peza vsakdanjih skrb, da bi se navduševali za prazne fraze, kakor so geslo Proč od Gradca, o samoupravi, o izpremembi sistema itd. Kakor je videti iz liberalnih nastopov, se v njihovem taboru uprizarja sedaj igra: Zmešjava nad zmešnjavo! Nemci se predstavi krohotajo, slovenski narod pa žaluje, da njegovi sinovi v tako resnih časih nimajo več smisla za njegove potrebe in za njegovo čast.

Dražbeni razglas.

1. V župniško-nadarbinskem gozdu v Spodnji Polškavi, t. j. na gozdnih parcelli št. 1225 katastralne občine Verhole (železniška postaja Slovenska Bistrica) na površini po okoli 25 ha še stojec les, obstoječ iz okroglo
2700 m³ borovega starega lesa,
900 m³ smrekovega in jelovega starega lesa
130 m³ hrastovega starega lesa in
2000 m³ bukovega lesa,
prodal se bo pismenim ponudbenim potom na deblu in sicer na ta način, da se mora vršiti sekanje navedenega a drevja do golega v 4–5 letnih trebežih, kateri so po površini približno enaki in se bodo po župniško-nadarbinskem predstojništvu v Spodnji Polškavi izkazali.

2. Posamezni letni trebeži izročiti se morajo v odkazanju slediči tretji spomladi in sicer do konca sušca župniško-nadarbinskemu predstojništvu v pogozdenje, in sicer tako, da bo ž njih les kakor tudi vsa šara in odpadki lesa popolnoma spravljeni.

3. Pri neopazovanju tega roka je plačati globo po edensto (100) krov za vsak ha in vsako leto.

4. Ponudbe glaseče se na celo množino lesa sprejema c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Celju najkasneje do 30. septembra t. l. ob 12. uri opoldne.

5. Ponudbi je ob onem priložiti vadij po 10% ponujene cene.

6. Odpiranje ponudb vršilo se bo dne 30. septembra t. l. ob 12. uri opoldne.

7. O vloženih ponudbah odločanje c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo brez napovedi vzroka.

8. Ponujena kupnina se ima plačati pod izgubo vadija v 14 dneh po sklenjeni ponudbeni obravnavi pri župniško-nadarbinskem predstojništvu v Spodnji Polškavi in se bo vadij pri plačanju kupnine vračunil.

9. Pred plačanjem kupnine se ne sme pričeti s sekanjem.

10. K točki 2. navedeno odkazanje trebeža vršiti se ima v osmih (8) dneh po zahtevanju, katerega prijavi kupec pismeno ali ustreno.

Natančnejša pojasnila daje c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Celju.

Št. 6149.

Razglas.

S tem se naznani, da se bode lovška pravica na občinskem lovskem okolišu občine Luče v izmeri 5422 ha 85 a dne 30. decembra 1910 ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni v Ljubnjem za dobo 6 let to je od 1. januarja 1911 do 31. decembra 1916 dražbenim potom največjemu ponudniku v najem oddala.

Izklicna cena za enoletno najemnino se z zneskom po 100 K določi.

Od vsakega dražbenika pred dražbo vpoložljivi vadij znaša 100 K.

Izdražbila mora takoj po sklepu dražbe stroške taiste, nadalje kavcijo (varščino) v visokosti enoletnega najemninskega zneska in enoletno najemninsko svoto vpoložiti.

Izrečeno se pripomni, da se more, ako bi vsled konečno veljavne odločbe o morebiti še vršečih se prizivih, edino v smislu daljnih določb tega zakona, še občinsko lovšče zvečalo ali zmanjšalo, prilично zdražbenja dosegla najemnina zvišati po razmerju površine prirastka oziroma odpadka.

Nadaljnja pojasnila o občinski lovški pravici, kakor tudi o v občini obstoječih lastnih lovih, se lahko pri tem uradu zadobijo.

C. kr. pol. expositura Mozirje, dne 19. sept. 1910.

Anton Kocuvan,
narodna trgovina z mešanim blagom
v Šoštanju (Južni Štajer)

Ima tudi zastop in zalogo najboljšega brivnega stroja „Mulinutto“ po tovarniški ceni 3 K in tudi druge k britju spadajoče predmete. — Najboljše in najvrednejše se pri njem kupijo tudi prave švicarske vezenine za posteljno in telesno perilo ter obleke. Tudi predtiskovin (Vordruckerei) za šolo in dom se tukaj najvrednejše kupijo. Zahtevajo naj se vzoreci franko.

776

Z mojo

240

!! umetno moštovo esenco !!

se lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače.

Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krovne.

Dobi se samo

v drožeriji Maksa Wolfram,
Maribor, Gor. Gospodska ulica.

Edina narodna trgovina

Ludovik Kuharič

je v Ormožu kjer 612

kupite moderno volneno blago za ženske obleke, sukno in kamgarne za moške obleke, perlne kambrik, hlačevino, belo platno, svilene robce in mnogo drugega manufakturnega blaga iz najboljših tovar po čudovito znižanih cenah. — Priporoča tudi svojo veliko zaloge raznovrstnega špecerijskega blaga.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni.

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonsilente. Povzroča voljo do jedi, utruje žive in popravi kri. Izborni okus. Nad 7000 zdravilnih spričeval.

I. Serravalllo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l 4 K 2:60 in po 4:60

1 1/4 K 4:80.

„Kapljice za svinje“ Cena 1 steklenice je 1 krovne.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:
Hvala Vam za pripisano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vredovoljn!

Gosp. Janez K. piše:

Prav dobre pomagale!

F. PRULLI:

mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg štev. 15.

Nizke cene! Ne pozabite se zglasiti Nizke cene!

pri

narodnem in domačem trgovcu

Franc Lenartu v Ptiju

ki je dobil ravnokar za jesen in zimo iz prvih tovarn veliko novega suknja za ženske in moške obleke. Potem obilo trpežne hlačevine, vaskovrstnega barhenta stalnih barv, mnogo lepih štrikanih in suknih ogrinjalk, ter nepremičljivih konjskih koc.

To pa vse cenejše kakor drugod.

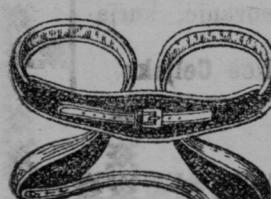
Kdor bo z blagom zadovoljen,
naj pove svojim znancem.

Kdor bo z blagom nezadovoljen,
naj pove meni. — Priporoča se

Franc Lenart v Ptiju.

Postopek, da se prepreči!

Postopek postopa in hitra!

Kilne pase tudi za najhujše kile, trebušne obvezne, šuspenzorije, pokončne držale, razne varstvene stroje za telesne poškodbe, umetne noge in roke itd. izdeluje po niski ceni prva spodbujstajerska tvrčka

Fr. Podgoršek, bandažist,
Maribor, Grajska ulica 7.

Dober tek je dobra stvar,
Zanemarjaj je nikar!
Dober tek imas vsak dan,
Ako vživaš

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenački.

Ljudska kakovost liter K 2:40.

Kabinetna kakovost , , 4:80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta štev. 5

Zastonj

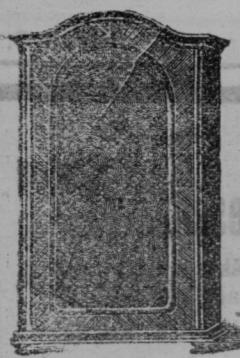
se ne trži, ampak po zmerni ceni s tiskovinami za posojilnice, ki so pri ljubljanski ali celjski zvezi, za občinske urade, za krajne šolske svete in šolska vodstva, za odvetnike, notarje, trgovce obrtnike in zasebnike in vsa društva. Krasne diplome za častne ude, zavitek in pisma s tvrdko, vizitke, vabila za društvene veselice, lepake in letake izdeluje tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zastonj

se ne trži, pač pa po nizki ceni s trgovskimi knjigami, odjemalnimi knjizicami, papirnatimi vrečami, kredo, svinčniki, črnilom, peresi, tablicami, kartami za tombolo, lampijoni, papirnatimi krožniki in serveti, pismenim papirjem v mapicah in kasetah, albumi za fotografije in razglednice, spominskim knjigam za gospodične, vsakovrstnimi razglednicami.

Zastonj

se ne trži, pa ugodno kupite podobice za molitvenike, slike v spomin na prvo sv. obhajilo, podobe sv. družine za steno z milo godbo po 15 K in 20 K, stenske slike papeža, cesarja, škofa, raznih svetnikov, rožne vence iz ribje kosti, lesa in kokosa, svinjenje iz aluminija, ki nikdar ne rjavijo, škapulirje vsake vrste, križe stojče, ki se rabijo pri bolnikih in križe viseče za steno.

Največja mizarska in tapetarska trgovina Karol Wesiak - Maribor

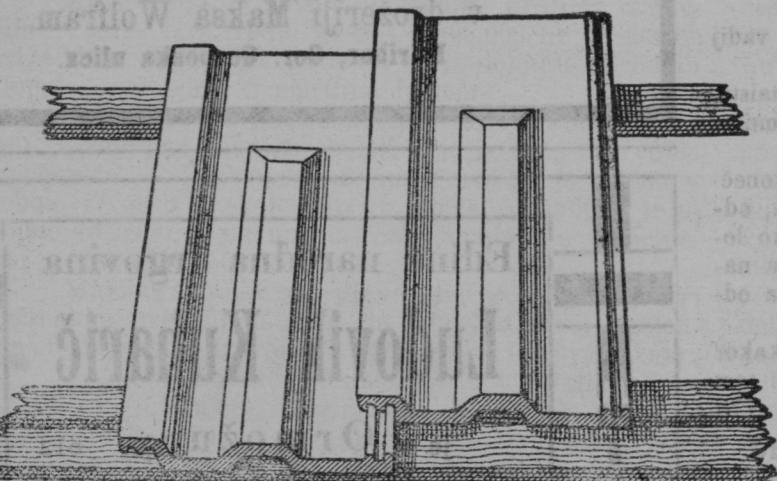
551 Tegethofova ulica štev. 19.

Pohištva in posteljne oprave

..... po najnižjih cenah.

Cenik in proračun zastonj.

Lastna mizarska in tap. delavnica.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in privezniom nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtin navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

Velečastiti duhovščini

se priporoča za napravo božičnih jaslic in vseh v podobarško, pozlatarsko in slikarsko stroko spadajočih cerkevnih del.

Davorin Lubej, podobar in pozlatar

pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Solidno in fino delo zajamčeno, cene nizke. — Priznalna pisma na razpolago!

Letnik

1911 Kdor?

naše „Družinske praktike“

je ravnokar izšel in se dobiva skoro po vseh trgovinah, na debelo pa v Ljubljani: v „Katoliški bukvarni“, prodajalni „Katol. tisk. društva“, dalje v trgovini Ant. Krisper, Vaso Petrič in Iv. Kerencan; v Mariboru: prodajalna „Tiskarne sv. Cirila“. — Cena komadu 24 vin., po pošti 10 vin. več. Zahtevajte jo povsed in ne dajte si vsiljevai drugih praktik.

764

Vabilo

VESELICO,

katero priredi

Pripravljalni odbor prostovoljnega gasilnega društva v Kaplji vasi pri Sv. Pavlu pri Preboldu

v prostorih g. F. Svet, v nedeljo, 2. okt. 1910. Vse prijatelje dobrodelnih naprav, uljudno vabi odbor. Jožef Turnšek, načelnik

787 Obč. urad okolice Celjske.

izvrstnega brivca potrebuje, temu damo deber svet, naj se obrne na g. Ulčarja.

Obrt edino-le poleg Cirilove tiskarne, Koreška cesta 7.

Za dijake najugodnejše cene.

Stojte! Stojte!

Ste že slišali?

Nova odločno slovenska trgovina v Ormoži

I. Veselič & A. Blagovič

se otvorí dne 1. oktobra 1910.

Velika zaloga rezanega, drobnega in špecerijskega blaga kakor tudi vse vrste železnine.

Cene nizke, samo sveže novo blago

Nakupovanje zrnja, fižola, jajc, masla, suhih gob in vseh drugih deželnih pridelkov.

740

Sprejme

se pri občinskem uradu okolice Celjske občinski sluga in redar več slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, doslužen vojak in ne črez 40 let star, ter krepke postave. Nastop takoj ali naj do 15. oktobra t. l. Plača po dogovoru, presto stanovanje, kurjava ter službena obleka

787 Obč. urad okolice Celjske.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: nadavno po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 $\frac{1}{2}$. Obresti se pripisujejo v kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti popularni varnosti po 4 $\frac{1}{4}\%$, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 $\frac{1}{2}\%$ in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vedenostnih papirjev. Dolbove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povratiti gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnice brezplačno, stranka plača le klekle.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenči praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik ed. 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne.

6